

Obsah

Předmluva k českému vydání	5
Předmluva k druhému českému vydání	7

Část prvá

Obecné otázky psychologie

I. Předmět, úkoly a methody psychologie	9
1. Obecně o duševnou	9
2. Vědomí	11
3. Vědomí a činnost člověka	11
4. Osobnost	12
5. Druhy duševních procesů	13
6. Význam psychologie	15
7. Odvětví psychologie	17
8. Methody psychologie	17
a) Pozorování	19
b) Sebepozorování	20
c) Experiment v psychologii	20
d) Metoda rozhovoru	23
e) Psychologická analýsa výsledků činnosti	23
II. Vývoj duševna	24
1. Základní otázky vývoje duševna	24
2. Vývoj hmoty a duševno	25
3. Vývoj duševna živočichů	26
a) Stadium elementárního chování a elementárního sensorického duševna	26
b) Stadium dovednosti a předmětného vnímání	31
c) Stadium intelektuálního chování	35
4. Vznik a vývoj vědomí člověka	41
a) Vznik vědomí člověka. Vědomí a mozek	41
b) Historický vývoj vědomí	46
5. Vývoj dětského duševna	54
a) Obecná charakteristika vývoje dětského duševna	54
b) Theorie o vývoji dětského duševna	56
c) Stadia vývoje dětského duševna	59
1. Novorozené (do 2 měsíců)	60

2. Mladší věk kojenecký (do 6 měsíců)	62
3. Pozdější věk kojenecký (od 6 do 12—14 měsíců)	64
4. Věk batolete (od 1 roku do 3 let)	65
5. Předškolní věk (od 3 do 7 let)	67
6. Mladší školní věk (od 7 do 11—12 let)	70
7. Věk dospívání a začátek adolescence (od 13—14 let do 17—18 let)	73

Část druhá

Duševní procesy

<i>III. Počítky</i>	77
1. Obecné o počítcích	77
2. Druhy počítků	81
3. Citlivost a počítkové prahy	83
4. Kožní počítky	86
5. Chuťové a čichové počítky	88
6. Sluchové počítky	91
7. Zrakové počítky	97
8. Počítky proprioceptivní	104
9. Adaptace	106
10. Vzájemná součinnost počítků	109
11. Vývoj počítků	111
<i>IV. Vnímání</i>	114
1. Všeobecná charakteristika vnímání	114
2. Fysiologické základy vnímání	117
3. Předmět a pozadí při vnímání	118
4. Vzájemný poměr celku a části při vnímání	122
5. Apercepcie	125
6. Druhy vnímání. Pozorování	130
7. Vnímání prostoru a času	135
8. Individuální rozdíly ve vnímání	141
9. Vývoj vnímání u dětí	145
<i>V. Představy</i>	151
1. Definice představ	151
2. Charakteristické zvláštnosti představ	153
3. Bezprostřední vzpomínky a perseverační obrazy	156
4. Druhy představ	157
5. Individuální rozdíly v oblasti představ	161
6. Vývoj představ	163

VII. Paměť	168
1. Definice a všeobecná charakteristika paměti	168
2. Fysiologické základy paměti	171
3. Druhy paměti	172
4. Zapamatování	178
5. Vybaňování a znovuoznámení	192
6. Zapomínání	195
7. Individuální rozdíly paměti	198
8. Vývoj paměti	200
VIII. Fantasie	206
1. Definice fantazie	206
2. Význam fantazie	208
3. Druhy fantazie	210
4. Působení fantazie na organické procesy a pohyby	215
5. Přepracování představ ve fantazii	216
6. Úloha znalostí a dovedností ve fantazii	221
7. Individuální rozdíly ve fantazii	223
8. Vývoj fantazie	224
VIII. Myšlení	228
1. Všeobecná charakteristika myšlení	228
2. Pojmy a jejich osvojení	233
3. Chápání	240
4. Myšlenkové operace	245
a) Srovnání	245
b) Analysa a synthesa	247
c) Abstrakce a konkretisace	251
d) Indukce a dedukce	253
5. Řešení složitých myšlenkových úloh	255
6. Vlastnosti myšlení	263
7. Vývoj myšlení	267
IX. Řeč	275
1. Charakteristika řeči	275
2. Původ a historický vývoj řeči	277
3. Orgány řeči	280
4. Řeč a myšlení	284
5. Druhy řeči	286
6. Vývoj řeči u dětí	290
X. Cít	302
1. Definice cítů a jejich charakteristické zvláštnosti	302

2. Význam citů	807
3. Fysiologické základy citů	809
4. Nálady, afekty, vásně	312
5. Morálně politické city	315
6. Individuální rozdíly v oblasti citů	322
7. Vývoj citů	323
XI. Vůle	328
1. Všeobecná charakteristika volního jednání	328
2. Motivy volního jednání	335
3. Rozbor volního jednání	337
4. Volní vlastnosti člověka	340
5. Vývoj vůle	344
 Část třetí	
Psychologický rozbor činnosti	
XII. Obecná psychologická charakteristika činnosti	354
1. Úkoly a motivy činnosti	354
2. Vědomí a činnost	357
XIII. Pozornost	360
1. Definice pozornosti	360
2. Fysiologické základy pozornosti	362
3. Bezděčná pozornost	364
4. Úmyslná pozornost	367
5. Charakteristické zvláštnosti pozornosti	370
6. Vývoj pozornosti	377
XIV. Dovednosti a zvyky	380
1. Definice dovednosti	380
2. Anatomicko-fysiologické základy dovednosti	380
3. Analysa procesu osvojení dovednosti	381
4. Cvičení	385
5. Průběh cvičení	386
6. Přenos a interference dovednosti	393
7. Porušování dovednosti	395
8. Zvyky	396
9. Vývoj dovedností	398
XV. Tvůrce činnost	402

Část čtvrtá
Psychologie osobnosti

XVI. Zájmy	410
1. Všeobecná charakteristika zájmů	410
2. Vývoj zájmů	414
XVII. Schopnosti a nadání	425
1. Schopnosti	425
2. Nadání	428
3. Historická povaha pojmu „schopnosti“ a „nadání“	431
4. Obecné a speciální stránky v nadání	433
5. Vývoj schopností a nadání	437
6. Masový rozkvět nadání v SSSR	443
XVIII. Temperament	446
1. Psychologická charakteristika temperamentů	446
2. Fyziologické základy temperamentů	449
XIX. Charakter	453
1. Pojem charakteru	453
2. Charakter a ostatní stránky osobnosti	454
3. Rysy charakteru	458
4. Projevy charakteru	462
5. Typy charakteru	466
6. Utváření charakteru	468
Redakční poznámky k druhému vydání českého překladu	474
Rejstřík jmenný	475
Rejstřík věcný	478
Seznam vyobrazení	485